

Kommunal Rapport

ANALYSE 2018 | FORELØPIGETALL
5. april 2018

Meløy

51 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

nr. 423 justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 32 | Gruppe: nr. 19

Nøkkeltallene er langt svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Forbedringskår:

30

Det er en overvekt av nøkkeltall som viser positiv utvikling det siste året, når vi tar hensyn til hvor tungt vektet hvert nøkkeltall er i barometeret. Likevel er dette ørlite etter normalen for Kommune-Norge.

Annonse

90 | KBN Kommunalbanken
ÅR | Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	337	422	339	420	413	420	428	427	423
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	384	427	392	423	420	423	427	426	423
Rangering inntektsnivå	79	79	53	60	91	69	120	68	68
Grunnskole	288	195	25	88	67	101	231	160	160
Pleie og omsorg	306	330	123	239	338	303	340	331	331
Barnevern	132	302	386	385	399	415	361	365	365
Barnehage	157	227	202	97	146	272	191	94	94
Helse			420	330	341	333	344	415	415
Sosial	140	257	44	132	168	85	10	7	7
Kultur		50	49	83	47	106	67	67	67
Økonomi	262	353	405	407	414	382	365	360	360
Kostnadsnivå		319	297	263	52	373	404	404	404
Miljø og ressurser	33		310	368	301	366	345	193	193
Saksbehandling			98	58	81	107	245	163	163
Vann, avløp og renovasjon			220	315	315	184	263	224	224

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	39	271	424	424	427	428	426	423
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	61	367	425	424	427	428	426	423
Grunnskole	235	387	318	298	323	245	265	262	262
Pleie og omsorg	421	381	335	385	337	287	356	366	373
Barnevern	213	389	310	373	397	366	413	410	354
Barnehage	352	375	357	389	389	407	404	395	111
Helse	251	362	281	361	251	399	413	422	313
Sosial	376	408	176	201	206	156	186	39	358
Kultur	265	423	415	385	337	347	351	381	408
Økonomi	400	237	200	212	270	278	347	235	360
Kostnadsnivå	89	55	57	146	217	248	317	247	37
Miljø og ressurser	288	284	229	234	334	383	341	371	148
Saksbehandling	224	206	190	370	304	242	104	144	256
Vann, avløp og renovasjon	149	171	54	5	172	35	160	6	160

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Hovedanalyse – foreløpig utgave 2018

Plasseringen er foreløpig, ettersom en del data først blir publisert i juni. Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Meløy på en 428. plass. Nøkkeltallene er langt svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi. Endelig tabell blir offentliggjort 21. juni.

Meløy er helt i toppsjiktet innen saksbehandling. Kommunen har ingen andre plasseringer på Topp 100-lista i de ulike sektorene.

Kommunen har sine svakeste plasseringer innen barnehage (413. plass), pleie og omsorg (409. plass) og grunnskole (391. plass).

Kommunal Rapport gjør noen endringer i metoden hvert år. Nye og bedre nøkkeltall kommer til, mens andre fjernes. Dette påvirker kommunen. Det er i tillegg viktig å huske at mange ting ikke blir målt. En god plassering et enkelt år kan skyldes tilfeldigheter - på samme måte som en dårlig plassering. Likevel: I hovedsak vil kommuner som ligger langt nede på en tabell, som regel ha en del å lære av kommunene som er i toppen av den samme tabellen.

Grunnskolen: Avgangskarakterene på 10. trinn i Meløy har vært ganske lave de siste fire årene, målt mot resten av Skole-Norge. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 27 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av fem). Det er en litt lavere andel enn hva som er normalen i Kommune-Norge. På ungdomsskolen er bare om lag halvparten av lærerne i matematikk, engelsk og norsk som oppfyller nye krav til fordypning i fagene. Har kommunen satt noe mål for når alle disse skal være ferdig etterutdannet?

Pleie og omsorg: I Meløy har 71 prosent av de ansatte fagutdanning. Snittet for landet er 74 prosent. I de beste kommunene er andelen

minst 84 prosent. Andelen er litt høyere nå enn for ett år siden. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen litt få plasser avsatt til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sykehjem er demente. I Meløy er 25 prosent av plassene ment for demente. Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Meløy er det 48 prosent som har fått oppfylt sitt behov. Snittet i Kommune-Norge er 60 prosent. De beste ligger på 85 prosent.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Meløy ganske lav målt mot resten av landet. Selv om Meløy ligger bedre an enn normalkommunen, er det fortsatt noen saker som tar lang tid å behandle. Kommune-Norge har blitt bedre de siste årene, snittet er nå 87 prosent. Av barn med tiltak er 34 prosent i fosterhjem eller institusjon. Snittet i Kommune-Norge ligger på 27 prosent. I barometeret regnes høy andel tiltak i hjemmet som positivt.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Meløy er midt på treet. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Snittet er 6 barn per årsverk. 21 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Statistikken er svak. Landsgjennomsnittet er 36 prosent. En liten andel av dem som jobber i barnehagene i Meløy er menn. Hva skal til for å nærme seg de beste kommunene? 84 prosent av barna med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er bra. Snittet for landet er 77 prosent. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetspråklige barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Meløy er litt lavere enn i mediankommunen. Kommunestørrelse har stor betydning på dette punktet. Det er ledig plass på 17 prosent av fastlegelistene. Det er god dekning av helsesøster målt mot de fleste andre kommuner. Antall ansatte med videreutdanning

innen psykisk helse er middels, målt mot antall innbyggere.

Sosialtjeneste: I få andre kommuner går unge så lenge på sosialhjelp som her. Må det bare bli slik, eller kan kommunen forbedre statistikken? I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigeret for behovet på 6,1 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent. Sosialstønad gis i over 10 måneder til 24 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 300. plass på denne tabellen. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er normalt. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

Økonomi: Målt mot de fleste andre var korrigeret netto driftsresultat svakt i fjor, i et år hvor det igjen ble langt høyere skatteinntekter nasjonalt enn antatt. Meløy havner på 206. på denne tabellen for 2017, med et korrigeret resultat på 0,7 prosent. Målt over de siste fire årene har driften akkurat gått i null. Over tid bør marginen bli bedre enn dette. Netto rentesponert gjeld er en del lavere enn landsgjennomsnittet (45 prosent). Investeringsnivået har vært lavt i Meløy de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigeret for utgiftsbehovet) i Meløy er høye. Kommunen er på 387. plass på denne tabellen. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene midt på treet. Barnehagekostnadene er litt under det som er normalnivået. Kostnadene i barnevernet er middels.

Kommunebarometeret 2018 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vekting, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen

få tilfeller har vi fjernet data som har framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

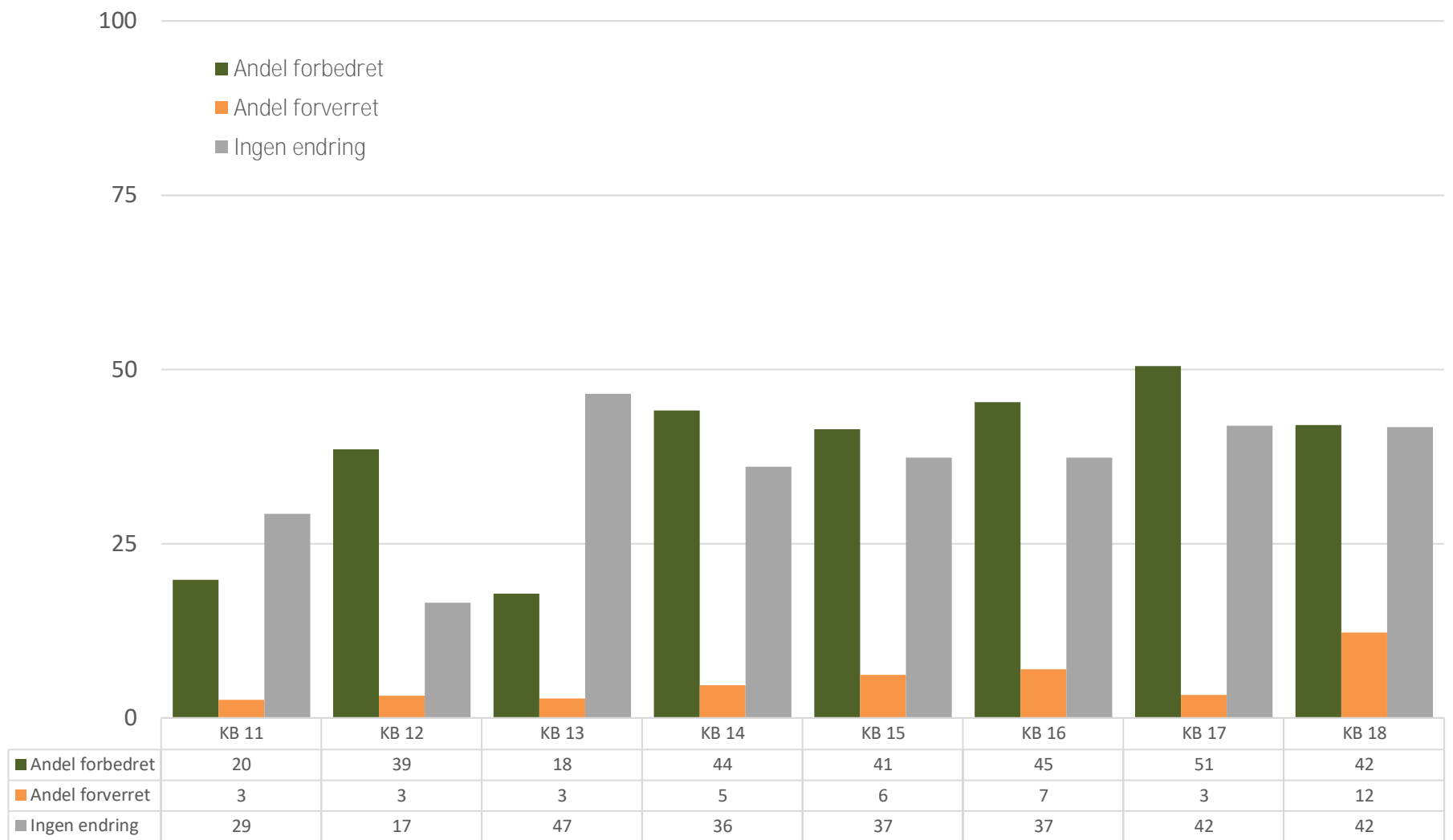
Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret

er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene. Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer fra i år en **forbedringsskår**, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: kommunal-

Kommunens forbedringskår

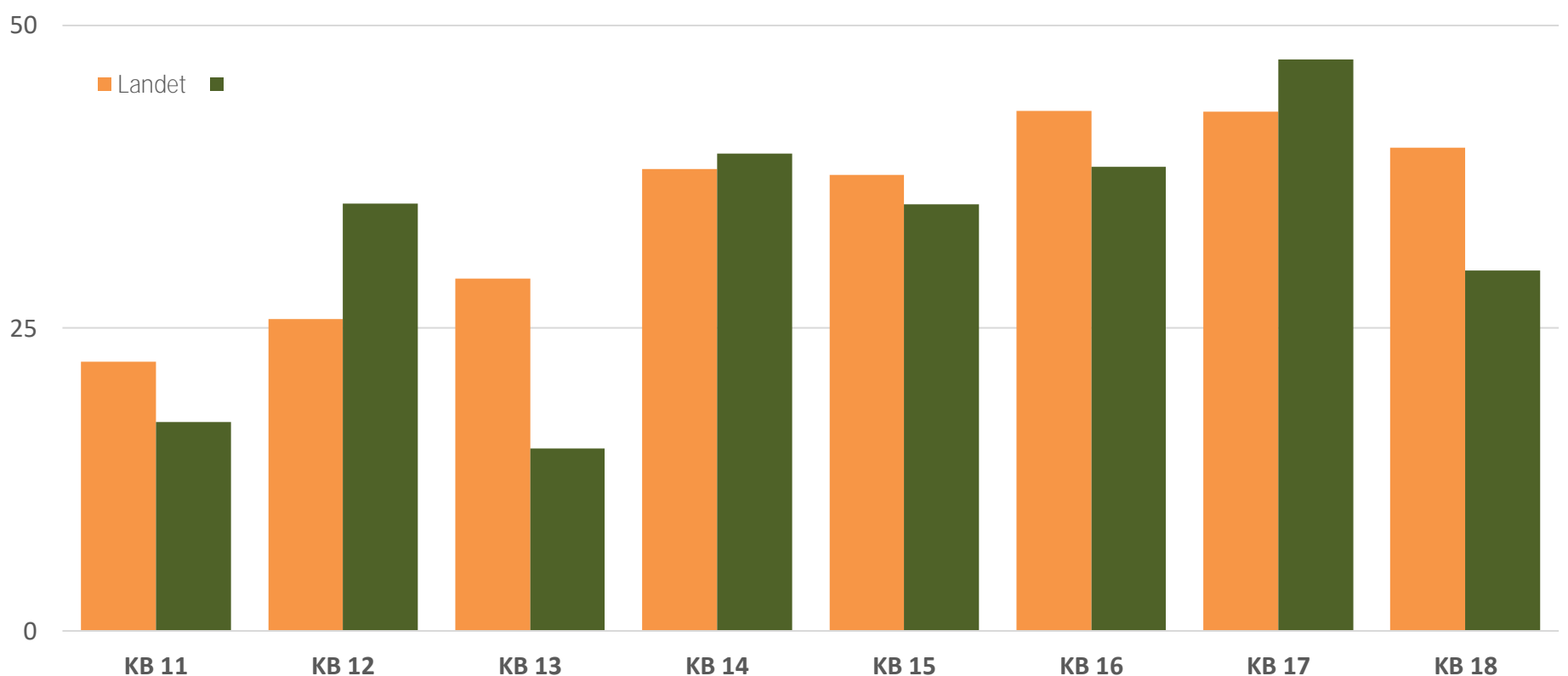
Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året, justert for nøkkeltallets vekt i barometeret. Indikatorer som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i

«ingen endring».

I en typisk kommune har forbedringskåren de siste årene ligget på mellom +30 og +40 prosent, ettersom Kommune-Norge jevnt over har bedre nøkkeltall innen mange

viktige indikatorer. Det vanlige er altså at Kommune-Norge ifølge målbare nøkkeltall leverer bedre hvert år.

Kommunens forbedringskår målt mot Kommune-Norge

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen

legger mest vekt på sentrale nøkkeltall. Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre. Men i stor grad er det mulig å forbedre seg innen de indikatorene

som er i bruk i Kommunebarometeret.

Det indikerer også utviklingen i Kommune-Norge samlet: Hvert år er det en klart større andel av nøkkeltallene som blir bedre, enn dårligere.

Grunnskole

391 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

40

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 %)	39,1	40,0	38,4	314	41,4	44,5	2,1	2,8	1,2
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	38,4	39,1	39,0	350	41,0	43,1	1,5	2,0	1,4
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år (10 %)	65	67	69	294	73	86	3,0	3,3	3,3
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (5 %)	30,7	29,3	27,3	194		19,5	3,3	3,5	3,8
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	9,7	12,1	12,8	245		6,2	3,3	2,0	2,0
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	5,2	4,4	6,4	91		2,9	3,5	4,4	3,0
SKOLEBIDRAG: Skoleresultater korrigert for sosiale faktorer på ungdomstrinnet, snitt siste to år (10 %)	3,3	3,2	3,2	330		3,7	2,6	1,8	1,8
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn (5 %)	55	73	67	147	70	100	2,3	3,8	2,7
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn (5 %)	47	43	51	369	68	100	2,5	1,8	2,2
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn (2,5 %)	80	88	90	360	95	100	1,0	2,9	3,8
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn (2,5 %)	86	91	93	350	96	100	1,6	3,3	3,9
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	82	86	86	300	91	95	2,3	3,3	2,8
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	78	78	80	356	86	90	2,6	2,2	3,1
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	8,4	8,7	7,5	320	5,2	3,3	2,8	2,0	2,8
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	14,6	14,8	14,5	350	9,3	5,9	2,7	2,5	2,5
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	16,9	15,1	14,0	350	10,2	6,6	1,8	2,3	2,6
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	1	4	0	337	16	68	1,1	1,3	1,0
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	53	45	72	103	29	82	4,2	3,7	5,4
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	60	15	7	74	8	51	6,0	2,7	1,7

Grunnskole

391 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

40

Avgangskarakterene på 10. trinn i Meløy har vært ganske lave de siste fire årene, målt mot resten av Skole-Norge.

Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene.

Frafallet på videregående blant elever fra kommunen er omtrent på normalnivået. Ny statistikk kommer i slutten av mai. Frafallet for kullet som startet i 2011 (talt opp i i fjor) var omtrent som for foregående kull.

27 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av fem). Det er en litt lavere andel enn hva som er normalen i Kommune-Norge.

På 8. trinn ligger 13 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem). De beste kommunene ligger på 6 prosent.

Fra 8. til 9. trinn vil normalt andelen på laveste mestringsnivå bli halvert fra 8. trinn. I Meløy har 6 prosent ligget på laveste nivå de siste årene.

Statistikk publisert i fjor indikerer at skolene i kommunen bidrar en del mindre til elevenes resultater, enn det som er normalen.

En betydelig andel av lærerne i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matte, oppfyller ikke de nye kompetansekravene, ifølge statistikken.

På ungdomsskolen er bare om lag halvparten av lærerne i matematikk, engelsk og norsk som oppfyller nye krav til fordypning i fagene. Har kommunen satt noe mål for når alle disse skal være ferdig etterutdannet?

På 7. trinn sier 86 prosent av elevene at de trives godt. Snittet er på 91 prosent.

Ifølge Elevundersøkelsen sier en god del av elevene på 10. trinn at de ikke trives godt. Det er et lite faresignal. I Norge sier 86 prosent av elevene at de trives godt.

Andelen elever i småskolen som får spesialundervisning er litt høyere enn i normalkommunen. Andelen har falt litt.

På 5.-7. trinn får 14,5 prosent av elevene spesialundervisning. Det er litt høyt målt mot mange andre kommuner.

På ungdomsskolen får 14 prosent av elevene spesialundervisning. Snittet for landet er 10,2 prosent.

Svært få på 1.-4. trinn får leksehjelp, viser tallene fra Utdanningsdirektoratet. Etterspørselen kjenner vi ikke.

På 5.-7. trinn er det veldig mange som får leksehjelp, Meløy er blant de beste i Skole-Norge her.

På ungdomsskolen er omfanget av leksehjelp omtrent som ellers i landet.

Nasjonale utviklingstrekk:

Avgangskarakterene på 10. trinn i Skole-Norge har fortsatt å øke det siste året, men ikke like raskt som før. At valgfag er med i beregningsgrunnlaget, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn.

Andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, har også økt litt

nasjonalt. Snittet er nå på 73 prosent.

I Kommunebarometeret 2018 har vi skiftet ut snittskåren på nasjonale prøver med andelen elever som presterer på laveste mestringsnivå. Denne indikatoren skiller litt mer enn den gamle. Andelen elever på laveste mestringsnivå er høyest på 5. trinn, hvor elevene bare er delt inn i tre nivåer, og vesentlig lavere på 8. og 9. trinn.

Andelen lærere som oppfyller de nye kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt. 70 prosent av lærerne som underviser i fagene på barneskolen har minst 30 studiepoeng i faget. På ungdomsskolen er andelen nå 68 prosent.

Pleie og omsorg

409 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

59

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	68	68	71	373	74	84	2,4	2,0	2,6
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	84	86	89	80	76	91	4,8	5,0	5,7
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	22	25	25	331	38	88	2,4	2,5	2,5
KORTTIDSPASSER: Andel korttids plasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	11	14	17	281	20	60	2,2	2,6	2,4
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	29	26	27	238	1	58	2,9	2,3	2,6
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	11	7	7	378	0	58	1,7	1,2	1,2
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	72	79	80	325	84	100	3,6	4,2	4,2
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	2	1	5	243	10	28	1,3	1,3	1,9
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	3	0	0	349	4	14	2,2	1,0	1,0
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	3,5	4,0	4,4	223	4,8	10,3	1,9	2,2	2,5
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iverettes innen 15 dager (5 %)	98	98	94	220	95	100	5,2	5,1	3,7
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	644	706	615	425		0	1,0	1,0	1,0
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)	36	34	29	262	40	58	3,2	3,0	2,4
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)					5,3	13,6			
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	5,1	9,7	12,6	156	8,9	23,6	2,0	3,0	3,7
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)	25	24	24	157	12	43	3,6	3,5	3,5
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)	75	77	77	235	77	96	2,9	3,3	3,3
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	53	55	48	253	60	85	3,1	3,2	2,8
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)	11	12	11	43	9	21	3,0	3,1	2,8

Pleie og omsorg

409 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

59

Meløy havner helt i bunnsjiktet på årets tabell i sektoren. I Meløy har 71 prosent av de ansatte fagutdanning. Snittet for landet er 74 prosent. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen er litt høyere nå enn for ett år siden.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Meløy er det hele 89 prosent som er i denne kategorien. Det kan synes som om omsorgen i veldig stor grad er hjemmebasert. Snittet er 76 prosent.

Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen litt få plasser avsatt til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sykehjem er demente. I Meløy er 25 prosent av plassene ment for demente. Denne dekningsgraden er omtrent som for ett år siden.

Kommunen har ikke veldig mange plasser avsatt til korttidsopphold. De beste kommunene ligger på 60 prosent. Meløy ligger på 17 prosent.

Tiden med lege per beboer på sykehjem var omtrent uendret i fjor.

Målt per beboer er det ikke mye tid i Meløy med fysioterapeut på sykehjem. Kommunen ligger på 7 minutter i uka, mens de beste er oppe på 58 minutter.

En liten del av rommene på sykehjem er ikke regnet som moderne enerom. I Kommune-Norge er andelen enerom på 84 prosent.

Nesten alle vedtak om hjemmetjeneste blir satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

Ifølge Helsedirektoratet kom alle utskrivningsklare pasienter fra Meløy tilbake

til hjemkommunen samme dag som de ble utskrevet fra sykehuset. Mange kommuner har god statistikk her.

Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer litt under middels.

Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det 77 prosent av de med funksjonshemninger, som får bistand til å delta i arbeid og studier. Snittet i Kommune-Norge er på 76 prosent. De beste ligger på 96 prosent.

Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Meløy er det 48 prosent som har fått oppfylt sitt behov. Snittet i Kommune-Norge er 60 prosent. De beste ligger på 85 prosent.

Nasjonale utviklingstrekk:

Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. Én av fire mangler altså fagutdanning i sektoren. Samtidig er det litt flere ergoterapeuter i Kommune-Norge enn før, snittet er nå 5,3 terapeuter per 1.000 gamle innbyggere – en klar økning fra året før. Antallet geriatriske sykepleiere har også økt tydelig det siste året. Av dem som bor på sykehjem, har 76 prosent omfattende pleiebehov. Andelen fortsatte å øke nasjonalt i 2017, hvilket indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjems plass. Det er anslått nasjonalt at fire av fem gamle på sykehjem har en grad av demens, men antallet plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Av sykehjemsplassene er nå i gjennomsnitt 20 prosent korttids plasser. Den andelen har også økt de siste årene.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem i fjor. I snitt er det 33 minutter med lege per beboer per uke. Tiden med fysioterapeut gikk ned nasjonalt i fjor, for første gang siden 2009. Snittet per beboer på sykehjem er nå under 25 minutter.

I barometeret brukes flere indikatorer som publiseres spesielt av Helsedirektoratet. Andelen gamle som får et tilbud om dagaktivitet har økt marginalt, til drøyt 10 prosent. Det er en liten tendens til at flere vedtak om hjemmetjenester tar lang tid å behandle. Andelen som er håndtert innen 15 dager har i snitt gått ned til drøyt 95 prosent. Per mars/april mangler statistikk for utskrivningsklare pasienter i 3. tertial i fjor. Denne statistikken er dermed ikke direkte sammenliknbar bakover tid før vi har komplette tall for hele 2017.

Andelen funksjonshemmete som får bistand enten til å delta i jobb, studier eller fritidsaktiviteter, er nasjonalt tilnærmet den samme som tidligere, ifølge tallene fra Helsedirektoratet.

Barnevern

357 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

58

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	6,7	7,3	6,6	320	5,0	3,5	3,9	3,5	4,2
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	24	36	81	411	87	100	1,0	1,0	4,1
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	25	26	38	424	84	96	1,0	1,0	1,0
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)	31	29	34	74	27	18	3,5	3,4	2,6
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)	29	29	32	75	27	18	4,1	4,0	3,1
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	5,4	5,5	5,3	118	4,8	8,8	3,6	3,1	3,0
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	19	19	15	287	15	9	3,3	2,9	4,1
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	84	100	100	1	94	100	3,6	6,0	6,0
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)	63	72	81	295	92	100	1,0	1,0	1,9
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	35	83	69	184	85	100	1,0	4,3	2,8
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	31	47	55	308	83	99	1,0	1,0	1,0
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	14 906	12 040	15 078	122	9 064	19 919	4,8	3,2	4,3
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	0	0	0	196	0	3	1,0	1,0	1,0

Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Meløy ganske lav målt mot resten av landet.

Selv om Meløy ligger bedre an enn normalkommunen, er det fortsatt noen saker som tar lang tid å behandle. Kommune-Norge har blitt bedre de siste årene, snittet er nå 87 prosent.

Sett de fire siste årene under ett, er det få andre kommuner med så mange fristbrudd. Har det noen konsekvenser for dem som eventuelt må vente lenge på tiltak?

Av barn med tiltak er 34 prosent i fosterhjem eller institusjon. Snittet i Kommune-Norge ligger på 27 prosent. I barometeret regnes høy andel tiltak i hjemmet som positivt.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Meløy er noe lavere enn i normalkommunen. I fjor var bemanningen om lag uendret.

Antall barn per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Meløy er det 15 mot

et landssnitt på 15 barn per årsverk.

Alle barn som er omplassert, har en omsorgsplan. Det er slik det skal være. I Kommune-Norge er det 94 prosent som har omsorgsplan.

Målt over de siste fire årene er det en del barn som har manglet en omsorgsplan.

Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er litt lavere enn i normalkommunen.

Kommunen har oppgitt at den ikke spurt brukerne på minst fire år. Flere kommuner virker tilsynelatende uinteressert i systematisk å få brukernes respons på kvaliteten i tjenesten.

Nasjonale utviklingstrekk:

Et nytt nøkkeltall er andelen barn i barnevernet, justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelene i inntektssystemet. I barometeret er det positivt

at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel – i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 5 prosent av barna omfattet av tiltak, men variasjonene mellom kommunene er store, fra 3 til over 12 prosent.

Andelen saker som tar mer enn tre måneder å behandle, gikk litt ned også i fjor. I snitt er det nå bare 13 prosent av sakene som bryter den normale saksbehandlingsfristen i lovverket. Andelen fristbrudd har nasjonalt aldri vært lavere.

Av barn som er i barnevernet, er 27 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene.

Bemanningen i barnevernet blir fortsatt bedre. Målt mot antall mindreårige har bemanningen økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene. I fjor økte denne dekningsgraden med 4 prosent. I snitt er det 15 barn med undersøkelser eller

Barnehage

413 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

30

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	5,9	5,7	5,7	149	6,0	4,6	3,0	3,5	3,3
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i private barnehager (5 %)					6,2	5,0			
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	77	69	63	402	95	100	1,0	1,3	1,0
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, andre barnehager (5 %)					95	100			
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	27	22	21	403	36	48	1,9	1,0	1,0
FAGUTDANNING: Andel ansatte i andre barnehager med relevant utdanning (5 %)					37	47			
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager (7,5 %)	3,1	4,0	4,2	262	9,1	13,4	1,7	2,0	2,0
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år (7,5 %)	77	84	84	144	77	100	3,8	4,4	4,2
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	66	73	78	240	75	94	2,5	3,3	3,8
ÅPNINGSTID: Andel barnehager som har åpent minst 9 timer hver dag (5 %)	89	89	89	365	93	100	4,8	4,3	4,6
STØRRELSE: Barn per barnehage (5 %)	37	36	36	170	48	18	4,1	4,2	4,2
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (5 %)	5,5	5,6	5,7	318	5,9	11,9	1,4	1,5	1,5
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (2,5 %)					5,2	9,2			
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass (2,5 %)	91	90	91	253	91	98	4,0	3,6	3,8

Meløy havner helt i bunnsjiktet på årets tabell i sektoren. Bemanningen i barnehagene i Meløy er midt på treet. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Snittet er 6 barn per årsverk. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå var bemanningen omtrent uendret i Meløy i fjor.

Få styrere og ledere har godkjent utdanning i de kommunale barnehagene. Sliter kommunen med å rekruttere fagfolk?

21 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Statistikken er svak. Landsgjennomsnittet er 36 prosent.

En liten andel av dem som jobber i barnehagene i Meløy er menn. Hva skal til for å nærme seg de beste kommunene?

84 prosent av barna med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er bra. Snittet for landet er 77 prosent. Ulike talletidspunkt for barn i barnehage og antall

minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Over tid er statistikken midt på treet, målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge.

89 prosent av barnehagene i kommunen er registrert med lang åpningstid.

Barnehagene i kommunen har ifølge statistikken i snitt 36 barn. Snittet i Kommune-Norge er 48 barn.

91 prosent av barna har barnehageplass.

Nasjonale utviklingstrekk:

Bemanningen uttrykkes nå i barn per årsverk, i stedet for det noe vanskelig tilgjengelige «oppholdstimer per årsverk». Bemanningen var uendret i fjor i snitt, med 6 barn per voksen i kommunale barnehager og 6,2 barn per voksen i private barnehager.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi fra nå også med noen data for private barnehager. Blant styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte er det på nasjonalt nivå svært liten forskjell på utdanningsnivået mellom kommunale og andre barnehager. 95 prosent av styrere og ledere har godkjent utdanning, mens 36 prosent av ansatte totalt har pedagogisk utdanning.

Andelen menn ansatt i barnehager økte igjen i fjor, til drøyt 9 prosent i snitt. Andelen har nå økt ti år i strekk.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 77 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt.

Andelen barnehager som er åpne lenge er et nøkkeltall som er hentet inn igjen i barometeret. Vi kjenner ikke til det faktiske behovet i hver kommune. Nasjonalt har 93

Helse

106 .plass Andel nøkkeltall som har blitt bedre **65**

7,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	12,4	12,4	12,6	194	11,0	22,9	2,5	2,5	2,5
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som er åpne (5 %)	57	14	17	372	36	100	3,9	1,1	1,1
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	0	0	17	1	1	0	6,0	6,0	2,7
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser (5 %)	8	7	8	181	5	35	2,1	2,0	2,2
HELSESØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	104	153	159	38	78	185	3,2	4,9	5,1
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	10,8	9,3	14,2	220	8,9	25,5	3,2	2,6	3,5
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)	154	373	446	31		671	2,5	4,5	4,2
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	234	228	176	171		126	4,1	4,1	3,4
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	69	100	100	1	87	100	2,2	6,0	6,0
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	94	90	89	281	86	100	5,4	4,8	4,9
VAKSINE: Andel 2-åringer som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	94	94	96	176	95	98	5,0	5,0	5,3
VAKSINE: Andel 9-åringer som er vaksinert mot meslinger (10 %)	97	96	96	120	95	98	5,6	5,2	5,1
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	676	674	673	269	671	582	2,1	2,2	2,3
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	280	240	240	129	178	599	3,6	3,1	3,0

Endringer i metoden i Kommunebarometeret slår marginalt positivt ut. Meløy er blant de 50 beste på årets tabell. Legedekningen i Meløy er litt lavere enn i mediankommunen. Kommunestørrelse har stor betydning på dette punktet.

Det er ledig plass på 17 prosent av fastlegelistene.

Det er god dekning av helsesøster målt mot de fleste andre kommuner.

Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er middels, målt mot antall innbyggere.

Meløy har 446 jordmødre per 10.000 fødte barn. Dekningen er litt over middels målt mot resten av Kommune-Norge.

Alle elever hadde helseundersøkelse innen

utgangen av 1. skoletrinn.

89 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen to uker i fjor. Landsgjennomsnittet er på 86 prosent.

Nesten alle 9-åringene i kommunen er vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Det er bra.

Nasjonale utviklingstrekk:

Legedekningen fortsetter å øke, slik den har gjort de siste ti årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere, men småkommunene har langt høyere legedekning enn dette.

I barometeret har vi tatt med flere nøkkeltall knyttet til fastleger, for å rette mer oppmerksomhet om tilgangen på disse. Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå nede i 36 prosent nasjonalt. Det er ikke mange

fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i Kommune-Norge. Hvis kommunen ikke står oppført med jordmor eller helsesøster, har vi gitt kommunen blank verdi ettersom mange kommuner har forklart at tjenesten leies inn fra andre. I tallene fra Statistisk sentralbyrå er det jordmor og helsesøster registrert ansatt i kommunen som er talt opp.

Antall innleggelser på sykehus er per 2. tertial i fjor, og dermed ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.

Det er et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. Snittet i Norge har falt fra 95 til 87 prosent på bare ett år.

Sosialtjeneste

371 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

42

7,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)	4,8	4,9	5,5	328		2,2	1,8	1,9	1,0
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	6,3	6,7	5,9	424		2,5	1,0	1,0	1,4
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	10,3	11,6	13,4	295		5,9	3,7	3,2	1,0
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	5,7	5,5	6,1	262		3,7	3,7	4,0	2,6
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)	48	50	47	383		38	1,0	1,0	1,1
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)	28	30	24	300		20	1,0	1,0	2,3
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	38	48	33	195		41	4,3	3,3	3,9
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	11	11	10	162		45	1,6	1,6	1,7
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	101	78	13	164		57	2,4	2,3	1,3
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	78	68	86	261		69	4,4	3,6	4,9
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	4		5			9	1,1		1,2

I få andre kommuner går unge så lenge på sosialhjelp som her. Må det bare bli slik, eller kan kommunen forbedre statistikken? I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

For de over 25 år er stønadstiden relativt lang. Voksne går litt kortere tid på stønad nå enn for ett år siden.

Når vi korrigerer for behovet, går 13,4 prosent av de over 25 år på sosialhjelp. Andelen er høy, hvorfor er det slik? Snittet er 5,9 prosent.

Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 6,1 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent.

Hele 47 prosent av dem som går på sosialstønad mottar den i minst 6 måneder. Andelen er høy målt mot de fleste andre kommuner. Snittet er 38 prosent.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 24 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 300. plass på denne tabellen.

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er normalt. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

Nasjonale utviklingstrekk:

Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp også i fjor, til knapt 4,4 måneder. Vi må tilbake til 2009 for å finne lengre stønadstid. Blant mottakere over 25 år er stønadstiden den lengste som er registrert de siste ti årene – i snitt 5,3 måneder.

Et nytt nøkkeltall i barometeret er andelen på sosialhjelp, korrigert for behovet slik det er definert av kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. Det er store variasjoner mellom kommunene.

38 prosent nasjonalt får sosialhjelpen i mer enn 6 måneder. Andelen økte i fjor, og er

nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor.

Nasjonalt har 41 prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen har falt betydelig det siste året, og er nå på det laveste nivået i nyere tid.

Kultur	218 .plass									Andel nøkkeltall som har blitt bedre		66
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter					
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018			
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (7,5 %)	2,0	1,7	1,7	347	4,6	9,2	1,7	1,4	1,4			
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)			11			26			2,4			
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (5 %)	2,5	1,5	1,6	402	3,0	7,4	1,5	1,0	1,0			
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (15 %)	222	938	935	180	1 294	2 925	1,4	2,7	2,6			
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger (15 %)	738	885	890	103	775	1 649	3,3	3,9	3,5			
KINO: Kinobesøk per innbygger (2,5 %)	1,1	1,2	1,0	146	2,2	4,0	2,3	2,3	2,1			
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking), per 1.000 innbyggere (15 %)	4,5	4,8	4,9	168		12,5	2,3	2,5	2,6			
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	11	12	12	349	15	52	1,4	1,5	1,5			
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	12	12	12	239		24	2,3	2,4	2,5			
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innb. under 20 år (10 %)		0,1	0,1	317		11,7		1,0	1,0			
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige (10 %)	8,5	13,9	18,6	43	8,0	18,7	3,1	4,7	6,0			

Biblioteket er ganske lite besøkt, ifølge statistikken.

Få andre kommuner har et så lavt utlån fra biblioteket. Hvorfor er det slik?

Netto utgifter til idrett og anlegg er på 890 kroner per innbygger. Det gir en 103. på denne tabellen.

Telemarksforsking setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Meløy er sysselsettingen litt under normalen målt mot folketallet.

Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er ganske lav målt mot de fleste andre kommuner.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. tallene er beheftet med usikkerhet. I Meløy får elevene litt færre timer undervisning enn i normalkommunen.

Nasjonale utviklingstrekk:

Det er viktig å huske at kommunene ikke blir kompensert i rammetilskuddet for lønns- og prisvekst innen kultur (og flere andre sektorer). I en del kommuner vil dermed pengebruken til kultur naturlig falle over tid.

Statistikken for bibliotek er ikke oppdatert for 2017 foreløpig. Vi vet derfor foreløpig ikke om besøket har fortsatt å øke, slik det gjorde året før. Ifølge nyeste utgave av Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking, er det nå bare 14 prosent av voksne nasjonalt som er aktive lånere på biblioteket. En tredel av lånerne har forsvunnet de siste ti årene, kanskje ikke så overraskende gitt den generelle medieutviklingen. Et spørsmål er om det skal få noen effekt for biblioteket, i så fall hvilken?

Netto driftsutgifter til tiltak for barn og unge er om lag uendret fra tidligere, justert for lønns- og prisvekst. Derimot øker fortsatt pengebruken på idrett og idrettsanlegg. Utgiften økte med hele 7 prosent i Kommune-Norge i fjor, etter at vi har tatt hensyn for deflatoren. Det er svært mye. 15 prosent av de mellom 6 og 15 år går nå på kultur- og musikkskole nasjonalt. Andelen ble litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er

mest populært, er det sju ganger så mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever.

Besøk på fritidssenter gikk litt opp i fjor, og er nasjonalt nå på det høyeste nivået siden 2009.

Økonomi

318 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

20

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	-0,1	3,3	0,7	206	3,5	6,7	1,4	3,4	2,0
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	-2,9	-0,8	0,3	409	2,7	5,7	1,0	1,0	1,4
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	0,1	1,6	0,5	306	3,2	7,1	2,6	2,9	2,6
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	1,0	3,8	2,7	349	11,5	25,7	1,7	1,9	1,3
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år (5 %)	-1,0	2,8	-1,0	141	1,5	5,2	2,3	4,0	2,1
GJELD: Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	22	22	29	119		-13	3,9	4,2	3,9
GJELD: Endring i renteeksponert gjeld siste år (5 %)	-0,3	0,1	7,3	164		-16,7	3,7	4,4	2,8
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	0,0	0,3	0,4	153	0,3	-2,0	3,3	3,2	3,0
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	7,7	8,2	8,6	84	14,7	5,2	5,2	5,0	5,2
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	65	66	55	253	59	26	2,5	2,4	3,3
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	3,6	3,3	3,4	111	5,6	0,1	4,2	4,4	4,1

Målt mot de fleste andre var korrigert netto driftsresultat svakt i fjor, i et år hvor det igjen ble langt høyere skatteinntekter nasjonalt enn antatt. Meløy havner på 206. på denne tabellen for 2017, med et korrigert resultat på 0,7 prosent. Resultatet var en del dårligere i fjor enn ett år tidligere. Hva er årsaken til det? Både i 2016 og 2017 bidro høye nasjonale skatteinntekter til gode resultater i Kommune-Norge.

Målt over de siste fire årene har driften akkurat gått i null. Over tid bør marginen bli bedre enn dette.

Kommunen har litt penger på 'bok' i form av disposisjonsfond, men det bør nok bli større for å kunne være en buffer i regnskapet. Har kommunestyret vedtatt et mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være?

Netto renteeksponert gjeld er en del lavere enn landsgjennomsnittet (45 prosent).

Det siste året har gjeldsgraden økt klart.

Meløy har ingen problemer hva gjelder å betjene gjelda. Netto finans, før avdrag, utgjør bare 0,4 prosent. Snittet i Kommune-Norge er 0,3 prosent av inntektene.

Investeringsnivået har vært lavt i Meløy de fire siste årene.

Nasjonale utviklingstrekk:

Kommunal Rapport korrigerer netto

driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Korrigeringen er knyttet til premieavvik på pensjon og netto avsetninger til bundne fond. Begge påvirker netto driftsresultat.

Korrigeringen har i år liten betydning i de fleste kommuner, men kan ha stor betydning i kommunene som mottar tilskudd til sammenslåing på vegne av dem som skal gå sammen til én kommune 1. januar 2020.

I 2016 var korrigert netto driftsresultat for hele Kommune-Norge 3,5 prosent av brutto driftsinntekter. Tre år på rad har marginene vært langt over det Teknisk beregningsutvalg anbefaler for å ha en sunn økonomi (1,75 %). Dermed er også tidsserien – snittet de siste fire årene – klart forbedret for nesten alle kommuner.

Godt driftsresultat nasjonalt betyr også at lista lagt høyt for å få gode karakterer. Derfor er det viktig å være oppmerksom på kommunens egen utvikling, og ikke bare se på tabellplasseringen.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på 11,5 prosent av brutto driftsinntekter, det høyeste som er målt noen gang. Disposisjonsfondet bør samtidig vurderes opp mot premieavviket i balansen, som i nesten alle kommuner må føres som en driftsutgift i årene framover. I

fjor falt oppsamlet premieavvik videre, og utgjør i snitt for Kommune-Norge 5,6 prosent av brutto driftsinntekter.

Netto renteeksponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteeksponert gjeld på 36 prosent av brutto driftsinntekter, det samme som for ett år siden. Gjeldsgraden øker altså ikke lenger, selv om investeringsnivået har gått litt opp de siste årene.

Annonse

90
ÅR | **KBN** Kommunalbanken
Norge

KBN Finans

Et kraftig verktøy for styring av
kommunens samlede gjeldsportefølje

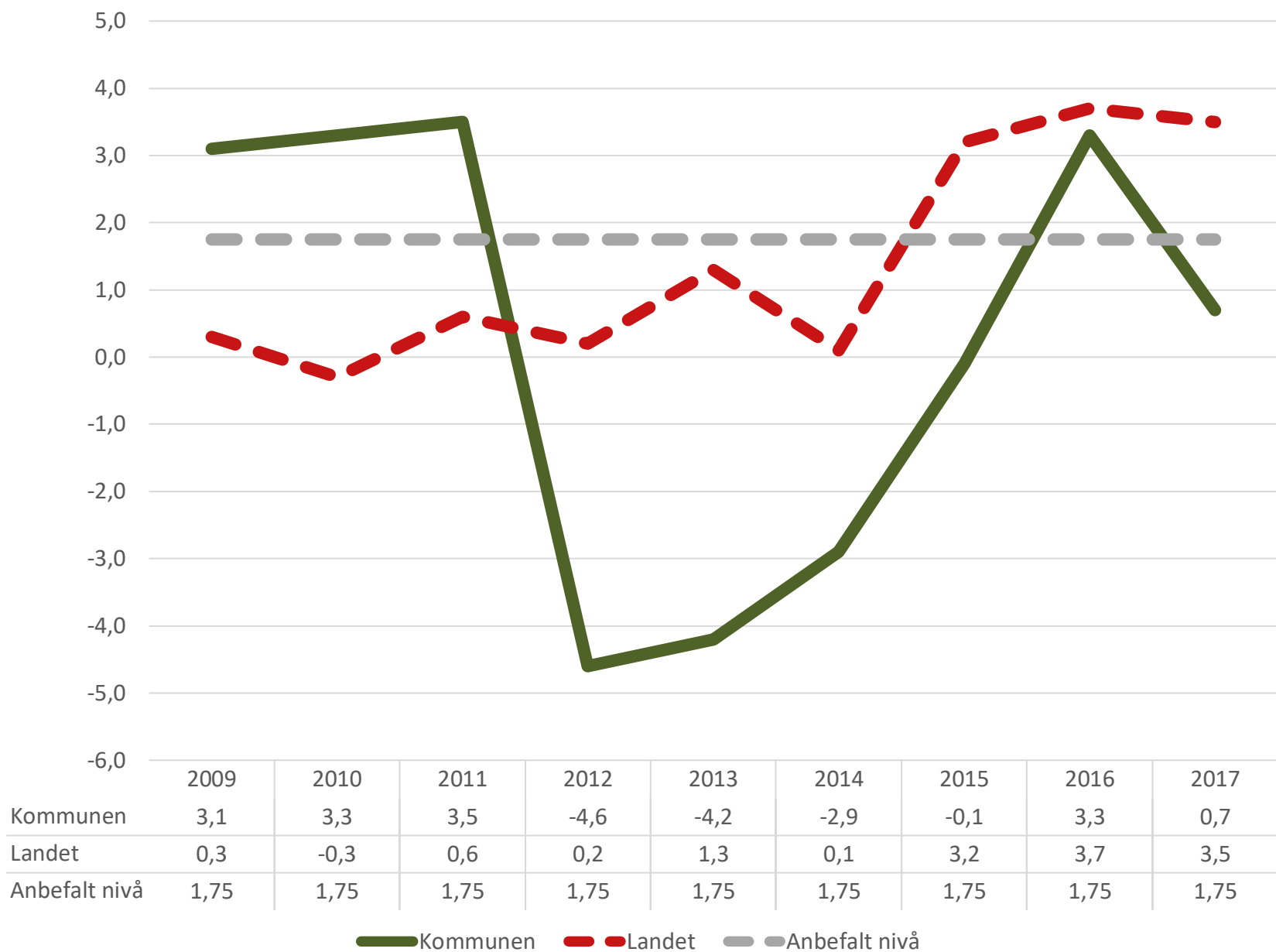

KBN Finans gir kommunen:

- god oversikt over kommunens finansielle stilling
- faste standard rapporteringsmuligheter
– men også mulighet for skreddersøm!
- mulighet til å simulere ulike markeds- og rentescenarier,
og hvordan dette påvirker bruk av av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer
- mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiki
- lett tilgang til dokumentasjon tilhørende gjeldsporteføljen

Ta KBN Finans i bruk idag på www.kommunalbanken.no

Korrigert netto driftsresultat (regnskapsår)

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs

generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

I realiteten har netto driftsresultat vært høyere enn den virkelige driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også

havnet i driftsregnskapet.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

Enhetskostnader

355 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

10

5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	15 440	16 082	16 364	387	13 342	11 999	2,7	2,0	2,0
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	16 960	17 628	18 236	251	17 024	13 965	3,9	3,7	3,2
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	8 204	8 163	8 187	145	8 360	7 471	4,6	4,8	4,9
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 672	3 163	2 532	368	2 189	1 171	1,3	2,6	3,9
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	1 860	3 797	5 293	354	2 522	929	4,8	2,9	1,0
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	4 164	4 261	4 048	409	2 603	1 938	1,0	1,0	1,1
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	6 730	4 077	6 300	227	3 789	2 795	1,0	4,2	1,4

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Meløy er høye. Kommunen er på 387. plass på denne tabellen. Kostnadene var omtrent uendret i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Innen pleie og omsorg ligger kostnadene midt på treet.

Barnehagekostnadene er litt under det som er normalnivået.

Kostnadene i barnevernet er middels. Det siste året har utgiftene gått ned med 20 prosent, etter at vi har tatt hensyn til prisveksten.

Innen administrasjon ligger Meløy 2511 kroner over landsgjennomsnittet, målt per innbygger. Det er etter at vi har korrigert for utgiftsbehovet. Kan forskjellen mot resten av landet forklares ved spesielle forhold, eller føres for lite av utgiftene ute på tjenestene?

Nasjonale utviklingstrekk:

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. – gitt at inntektssystemet perfekt korrigerer for forskjellene.

Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2017-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år.

Målet for en kommune er ikke å drive billigst mulig, men å ha riktig kostnad ut fra hvordan tilbudet er prioritert og befolkningen sammensatt. En høyt prioritert tjeneste bør ha en høyere kostnad enn en som er lavt prioritert, målt mot resten av landet.

I Skole-Norge økte kostnaden med knapt 1 prosent fjor, etter at vi også har korrigert for private skoler. Sett i et stort perspektiv har det vært små variasjoner i kostnaden de siste fem årene.

Pleie og omsorg er den største sektoren. Kostnaden økte med knapt 1 prosent også her. Kommunene som er med i forsøket med statlig finansiert omsorg har fått sine tall korrigert tilsvarende statstilskuddet. Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad.

Netto utgifter til barnehage har vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst, og er lavere enn toppåret 2014 (presentert i Kommunebarometeret 2015). Kostnadene i barnevernet økte med hele 11 prosent per innbygger i fjor, etter at vi altså

har korrigert for lønns- og prisvekst. Det er den kraftigste økningen i nyere tid. Utgiftene øker mye både i de rimeligst og de dyrest drevne kommunene.

Kommune-Norge bruker omtrent det samme som for ett år siden til administrasjon, målt per innbygger. Sett over tid har kostnaden gått betydelig ned – 15 prosent over seks år. De billigste har en administrasjon som koster bare 3.000 kroner per innbygger i året. I fjor klarte de billigste å drive enda rimeligere, mens de dyreste innen administrasjon økte sine kostnader ganske betydelig.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen under viser hva som er kommunens korrigerede kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, i eget fylke, egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa. Husk at vi har justert kommunens netto utgifter for utgiftsbehovet, slik det framkommer i

kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Forskjeller knyttet til ulik befolkning og geografi er altså tatt hensyn til. Tallene bør derfor i stor grad være sammenliknbare mellom ulike kommuner, men selvsagt spesielt mellom kommuner som likner på hverandre.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Netto utgifter er korrigeret for kostnadsnøklerne i statsbudsjettet for 2018, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	16 364	13 342	13 605	14 586	13 023	12 350	13 554
Pleie og omsorg	18 236	17 024	16 986	18 726	15 986	14 885	16 471
Barnehage	8 187	8 360	8 039	8 177	8 033	7 073	7 816
Barnevern	2 532	2 189	2 156	2 211	1 768	1 071	1 627
Sosialtjeneste	5 293	2 522	2 856	2 857	1 872	1 450	872
Kommunehelse	4 048	2 603	2 860	3 212	2 318	1 985	2 657
Administrasjon	6 300	3 789	4 528	4 567	3 648	3 476	3 095

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	23	20	12	26	33	21
Pleie og omsorg	7	7	-3	14	23	11
Barnehage	-2	2	0	2	16	5
Barnevern	16	17	15	43	137	56
Sosialtjeneste	110	85	85	183	265	507
Kommunehelse	56	42	26	75	104	52
Administrasjon	66	39	38	73	81	104

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Milø og ressurser

250 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

38

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (15 %)	106	130	116	284	111	70	4,3	3,4	3,7
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg) (15 %)	7,5	7,0	7,1	261	4,8	3,7	3,7	4,0	4,0
RESSURSER: Sjøppel per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger (15 %)	423	353		72	435	322	4,0	5,3	
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3) (15 %)		77	111	197	65	43		4,5	2,9
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (10 %)	59	156	216	173	213	519	1,6	2,4	3,1
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar (10 %)	0,6	0,4	0,6	155		0,0	5,5	5,7	5,5
BEREDSKAP: ROS-analyser siste år innen skred og ras, flom og overvann (5 %)						3			
SAMFERDSEL: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	505	522	529	150		427	3,9	3,6	3,5
SAMFERDSEL: Netto driftsutgifter til kommunale veier, per kilometer vei (5 %)	104	93	101	227	133	249	2,8	2,4	2,3
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	39	85	76	166	113	229	1,4	2,4	2,3

Energikostnadene for bygg i Meløy er middels målt mot andre kommuner. Snittet er 111 kr per kvadratmeter.

Kommunen er midt på treet hva gjelder arealeffektivitet, altså kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet. Legg merke til at gjennomsnittet er betydelig påvirket av de største kommunene. Snittet er 4,8 kvadratmeter per innbygger.

Innbyggerne produserer mye søppel målt mot resten av landet. Finnes det naturlige forklaringer, eller er det et potensial her? Vi har korrigert for antall fritidseiendommer i kommunen.

Andelen av dyrket og dyrka jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Meløy er svært lite jordbruksareal omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

Det er få nøkkeltall knyttet til samferdsel, men kommunen bruker tilsynelatende ikke veldig mye på å vedlikeholde kommunale veier. Netto utgifter, målt per meter, er under middels.

Kommunen bruker litt mindre penger på vedlikehold enn normalkommunen. Høy pengebruk er positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Nasjonale utviklingstrekk:

Sektoren er en samlepotte av ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om ulik forvaltning av ressurser og miljø. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt.

Korrigert for lønns- og prisvekst var energikostnadene stabile i fjor, ifølge regnskapstallene. Kostnadene er vesentlig lavere enn for fem-seks år siden. Snittet er nå på 111 kroner per kvadratmeter.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små.

Kostnadene til vedlikehold av kommunale bygg kan ses på som en indikator for om formuen blir bevart eller ei. Utgiftene økte med knapt 5 prosent i fjor, etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. I snitt er utgiftene til vedlikehold på 113 kroner per kvadratmeter.

Et viktig ressurs spørsmål er hvor mye søppel

som produseres. I år har vi korrigert søppelmengden for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale tall for bruk av fritidsbolig og antall personer per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger økte med hele 3 prosent i fjor, totalt sett.

Vannforbruket er på vei ned per innbygger, og falt også i fjor – til 65 kubikkmeter per innbygger.

Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med godt over 10 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er første gang i nyere tid vi ser en slik vekst i pengebruken på dette feltet.

Et nytt nøkkeltall er måling av hvorvidt kommunen oppgir at den har såkalt ROS-analyse innen de tre viktigste feltene: skred og ras, flom og overvann. Over 140 kommuner har ikke oppgitt at de har noen slike analyser. Omtrent like mange oppgir at de har analyse for alle de tre områdene.

Saksbehandling

1 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

26

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2018	KB 2016	KB 2017
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	9	0	0	2	7	0	4,7	6,0	6,0
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (15 %)	5	7	7	33	17	5	6,0	5,6	5,6
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (15 %)	51	3	3	8	38	9	2,9	6,0	6,0
EIERSEKSJONERING: Saksbehandlingstid (5 %)	0				6137	3	6,0		
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)		105	77	114		25		5,0	4,9
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (5 %)	99	80	80	289	17254	10	1,0	2,1	2,1
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn (15 %)	39	55	55	3		36	6,0	6,0	6,0
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig (15 %)	8 559	8 598	8 400	144	12 645	3 576	4,8	4,9	4,9

Meløy er helt i toppsjiktet i sektoren. Kommunen er blant de beste i landet hva gjelder å overholde byggesaksfristene. Det er bra, har andre noe å lære?

Prosessen for søknader med 3 ukers behandlingsfrist er ganske rask.

Byggesaker med 12 ukers frist behandles veldig raskt.

Det var tilsyn i mange saker i fjor, målt mot antall byggesaker til sammen. Få har så gode tall som Meløy her.

Saksbehandlingsgebyret for enebolig er litt under snittet i Meløy på 8400 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

Nasjonale utviklingstrekk:

Sektoren handler fortsatt i all hovedsak om byggesak og teknisk sektor, ettersom det nesten ikke finnes data om saksbehandling i Kommune-Norge generelt. Det er synd at ikke Kommune-Norge måler dette på mer

oversiktlig og tilgjengelig vis. En utfordring er at det mangler data for mange kommuner på enkelte nøkkeltall, noe som gjør plasseringer og vurderinger mer usikre enn ellers.

Av byggesakene Kommune-Norge behandlet i fjor, brøt kommunene fristene i 7 prosent av sakene, ifølge tallene. Andelen er på nivå med tidligere år. I de verste kommunene er det fristbrudd i over 30 prosent av sakene.

Byggesaker med 3 ukers frist har omtrent samme saksbehandlingstid som tidligere år. Kommunene bruker i snitt nesten hele tiden de har til rådighet; behandlingstiden er på 17 dager.

Saksbehandlingstiden for reguleringssaker fortsetter å gå kraftig ned, om vi skal tro de nasjonale statistikkene. Behandlingstiden er faktisk halvert på bare to år – fra rundt seks til tre måneder. En svakhet er at det mangler data for mange kommuner på dette punktet.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og mange som ikke

rapporterer. Det var bare 7 prosent tilsyn i fjor, det laveste som er målt i de fire årene statistikken har eksistert.

Vann, avløp og renovasjon

246 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

50

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (10 %)	7 092	8 248	10 073	66	10 443	7 031	6,0	5,4	4,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli (7,5 %)	100	100	77	1	98	100	6,0	6,0	1,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE (7,5 %)	98	98	98	370	99	100	4,2	3,6	3,3
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge (2,5 %)	100	88	98	374	99	100	6,0	1,1	5,1
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH (2,5 %)	100	100	100	1	96	100	6,0	6,0	6,0
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger (5 %)	0,0	0,4	0,6	304	0,7	0,0	6,0	5,4	5,2
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer (5 %)		38	30	304	31	6		2,2	3,1
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%) (2,5 %)	1,5	1,5	1,4	42	0,7	2,4	3,9	4,5	3,9
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år) (2,5 %)	28	27	28	100	33	15	2,6	2,8	2,6
ALDER: Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp (%) (2,5 %)		0,4	0,9	159	0,8	1,8		1,9	3,4
ALDER: Alder på spillvannnettet (år) (2,5 %)		27	26	151		11		2,6	2,8
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav (20 %)	59,9	61,9	62,8	90	46,4	96,3	4,1	4,2	4,2
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett (5 %)	53		19		5	0	1,0		2,9
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere (5 %)	0	2	0	276	1	0	6,0	4,0	6,0
RENOVASJON: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biologisk behandling (20 %)	47	49		55	39	52	5,1	5,7	

Endringer i nøkkeltallene som er i bruk, slår isolert sett litt positivt ut. Meløy er blant de 50 beste på årets tabell. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Meløy er midt på treet. Lave gebyrer er positivt i barometeret – men det skal helst ikke bety at vedlikeholdet på anleggene lider.

Ifølge statistikken lekker det omtrent like mye fra ledningsnettet i Meløy som i normalkommunen.

Fornyingen av vannledningsnettet har de tre siste årene vært midt på treet, men på et punkt Kommune-Norge samlet sett ikke er spesielt gode på.

Utskifting av spillvannnettet har vært prioritert på nivå med Kommune-Norge ellers de tre siste årene, ifølge statistikken.

En liten andel av avfallet går til materialgjenvinning og biologisk behandling.

Må det være slik i Meløy eller kan statistikken bedres?

Nasjonale utviklingstrekk:

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2017-kroner. Gebyrene har nå sunket i seks år på rad, og er i snitt på 10.443 kroner.

Nesten alle innbyggere tilknyttet kommunale vannverk har tilfredsstillende kvalitet på vannet, men de fire nøkkeltallene bidrar særlig til å identifisere kommuner hvor dette ikke er tilfellet. Det er først og fremst pH-verdier som er et problem i en del kommuner.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt forsvinner fortsatt 31 prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på nær 50 prosent.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Kommuner som i for stor grad ikke har registrert alder på ledningsnettet, er imidlertid holdt utenfor statistikken. Vannledningsnettet er i snitt 33 år gammelt, mens spillvannnettet er om lag 30 år gammelt. Ingen av nettene fornyes fort nok til å holde gjennomsnittsalderen nede over tid.

Nasjonalt leveres 39 prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning og biologisk behandling. Det er omtrent som før.

.....

De ti beste i fylket

KOMMUNE	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	KULTUR	ØKONOMI	ENH.KOST
Sortland	123	203	29	124	106	357	136	313	202
Bodø	135	61	158	321	220	199	121	316	179
Vågan	136	213	54	222	324	323	62	153	257
Vestvågøy	137	366	18	214	67	224	55	278	64
Saltdal	149	189	68	211	219	23	325		
Sømna	156	356	247	96	3	47	38	217	187
Vefsn	157	313	190	130	63	238	39	152	265
Grane	197	194	360	97	7	71		63	193
Røst	234		390	373	13	43	117	33	164
Brønnøy	242	227	148	189	208	149	242	281	185

De ti beste i kommunegruppa

KOMMUNE	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	KULTUR	ØKONOMI	ENH.KOST
Tynset	5	10	65	42	84	86	99	204	116
Kvinesdal	116	165	67	82	213	251	1	143	312
Vefsn	157	313	190	130	63	238	39	152	265
Tinn	170	201	36	171	22	201	127	66	397
Nord-Fron	178	104	97	203	47	288	265	150	314
Tysvær	202	229	12	142	365	133	255	25	335
Sunndal	244	87	298	119	64	244	162	123	388
Lindås	293	318	110	150	375	247	308	31	327
Alstahaug	307	328	310	297	68	147	84	373	188
Luster	320	45	224	305	360	148	194	161	369

De Meløy likner mest på

KOMMUNE	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	KULTUR	ØKONOMI	ENH.KOST
Øystre Slidre	44	83	35	183	195	131	96	130	332
Fusa	105	155	73	148	82	18	277	293	247
Kvinesdal	116	165	67	82	213	251	1	143	312
Ål	117	319	61	132	193	9	107	175	337
Ullensvang	150	183	173	226	80	246	133	104	379
Sigdal	174	303	215	91		122	283	35	133
Flesberg	175	385	37	36	298	297	47	133	165
Sør-Fron	220	202	189	155	111	152	59	192	349
Seljord	224	124	219	252	34	156	184	333	286
Gjemnes	243	373	229	259	233	184		65	200
Kvam	277	105	130	235	296	79	343	374	197
Neset	280	23	126	269	351	331	83	400	357
Høyanger	298	84	127	186	146	38	262	360	375
Vaksdal	301	131	259	351	300	116	270	23	263
Drangedal	304	351	191	366	58	221	317	209	203
Målselv	356	257	398	271	151	186	15	328	319
Nordreisa	370	362	62	397	187	214	138	196	201
Bremanger	400	112	405	395	170	330	146	155	382
Gol	406	380	350	103	410	329	324	277	96

Meløy målt mot egne naboer

KOMMUNE	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	KULTUR	ØKONOMI	ENH.KOST
Bodø	135	61	158	321	220	199	121	316	179
Røst	234		390	373	13	43	117	33	164
Beiarn	270	215	320		50	40		29	395
Rødøy	273	109	15		278	386			
Rana	313	327	399	205	135	284	273	78	63
Gildeskål	391	388	89	208	397	380	135	54	380
Meløy	423	391	409	357	413	106	371	318	355

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Det er ti flere nøkkeltall i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Den viktigste endringen er at vi innen barnevern og sosialtjeneste nå også måler omfanget av tilbudet korrigert for beregnet behov. Vi kan dermed identifisere hvilke kommuner som i stor eller liten grad har tiltak i barnevernet og innbyggere på sosialhjelp. I

begge tilfeller antar vi at en lav skår er positivt. I barnehagene har vi fra i år også tatt med data om andre barnehager enn kommunale, men lavere vektet. Vi har hentet ut flere data om fastlegeordningen, for å legge mer vekt på den. Innen vann og avløp har vi tatt med ledningsnettenes alder, og ikke bare

fornyingsstakten, ettersom disse indikatorene bør ses i sammenheng med hverandre. Innen grunnskole har vi erstattet snitt på nasjonale prøver med andelen elever på laveste mestringsnivå, ettersom det nøkkeltallet skiller noe mer på kommunene.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» – punktet midt mellom topp og bunn. På samme måte er grensen for

bunnskarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnskarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6).

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår. Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.

Hva er en normalkommune?

I analysen bruker vi ofte begrepet normalkommune. Da viser vi *ikke* til kommunen som ligger på landsgjennomsnittet - men den kommunen som har et resultat som er midt mellom de aller beste og de aller dårligste kommunene.

En normalkommune vil ha karakteren 3,5 (se boksen over). Landsgjennomsnittet er i veldig stor grad påvirket av innbyggertallet og resultatene i de store kommunene. Men vi ser i noen tilfeller at det er veldig stor forskjell mellom landsgjennomsnittet og hvor de

fleste kommunene befinner seg på skalaen. Da kan det bli stor forskjell mellom hva normalkommunen leverer, og landsgjennomsnittet. Det viktige er å identifisere hva som er de beste resultatene i Kommune-Norge, uavhengig av kommunestørrelse.

